



ಗಾಂಡಿ ಸ್ಮರಣೆ

ಬರೆಯುವ ಬಿದಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ರೀಡ್‌ ಪೇನ್‌ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಡನಾಡಿ ಅಂದ್ರುದ ಪಟ್ಟಬಿ ಕ್ರಿತಾರಾಮಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದ ಒಕ್ಕನೇ ಹೀಗಿದೆ: ‘ಆತ್ಮಿಯ ಡಾ. ಪಟ್ಟಬಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಶಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಿದ ಬಿದಿನ ಪೈನಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ’.

ನೊಕಾಲಿಯಲ್ಲಿ (1946ರ ಡಿ. 27)
ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರು ಗಾಂಧಿಜಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಫೌಂಟ್‌ನ್ ಪೈನಲ್ಲಿ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರು. ಅಕ್ಸಾತ್ ಅದ್ದಾವ ಕಂಪನಿಯವರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಆ ಕಂಪನಿಯವರು, ‘ಬಾಪು ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ಪೈನಲ್ಲೇ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು’ ಎಂದು ಜಾಹೀರಾತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ. ಗಾಂಧಿಜಿಗೆ ಇದು ಇವ್ವಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಸೂರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಹೆಚೆನ ಕಂಪನಿಯವರು ಬಾಪು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೆಚೆನ ಮೇಲೆ ಆಳವಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊರಿದರು. ‘ನನ್ನ ಚಿತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಯಾವುದೇ ರಿಂತಿಯ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಮ್ಯಗಳಿಲ್ಲ’. ಆದರೂ, ನೀವು ಕೋರಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಲಾರೆ’ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದರು.

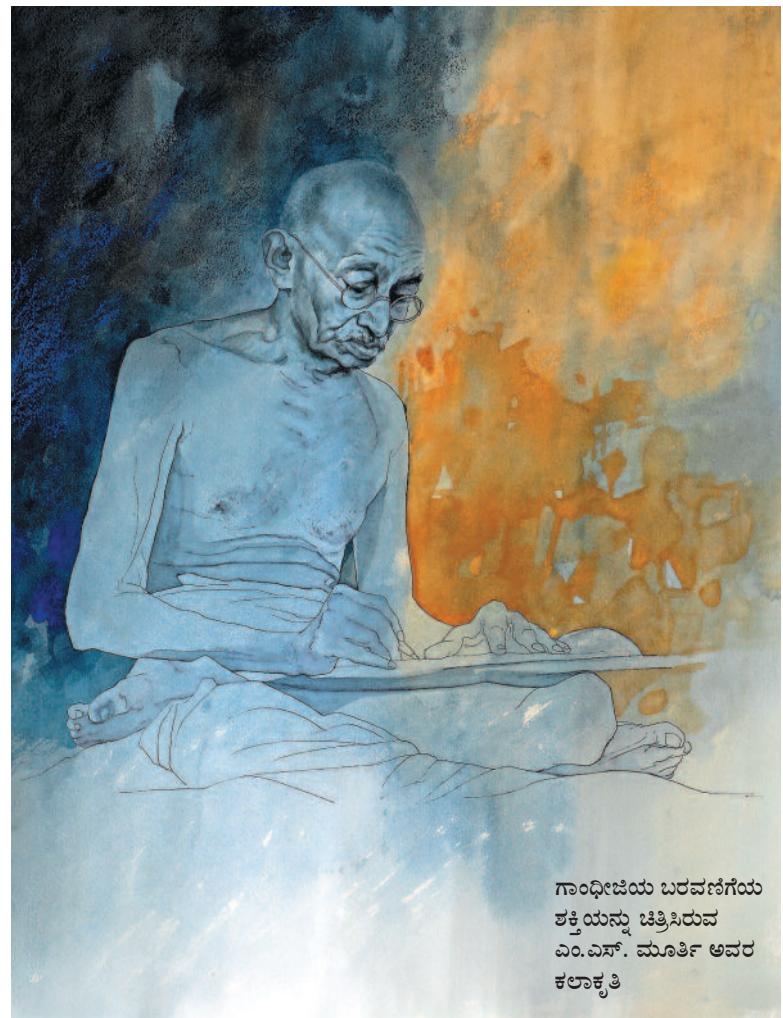
ಸ್ವದೇಶಿ ಪೈನ್

2019ರ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮ್‌ನ್ ಚಾನ್‌ಲರ್ ಏಂಟೆಲಾ ಮೆಕ್‌ಲ್ ಭಾರತಕ್ಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಥಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೇದಿ ಅವರು ರತ್ನಂ ಕಂಪನಿಯ ಫೌಂಟ್‌ನ್ ಪೇನ್ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರು. ಈ ರತ್ನಂ ಪೇನ್ ಎಂಬ ಸ್ವದೇಶಿ ಪೈನ್‌ನ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ.

ಅಂದ್ರುದ ರಾಜಮಂಡಿರ ಒಂದು ಪುರಾತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪೈನ್‌ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಕೆ.ವಿ. ರತ್ನಂ ಮತ್ತು ಮಹ್ಕಣ್ಣ, 1932ರಿಂದ ಪೇನ್ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರು. ಸ್ವದೇಶಿ ‘ರತ್ನಮಾ ಸನ್’ ಪೇನ್‌ಗಳು: 14 ಕ್ವಾರ್ಟ್‌ ನಿಬಾ’ ಎಂಬ ಘಲಕವನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಸ್ವದೇಶಿ ಅಂದೊಲನದ ಸ್ವೇಜ ರೂಪಕ ರತ್ನಂರವರ ಸ್ವದೇಶಿ ಪೈನ್.

ರತ್ನಂ ಪೈನ್ ಹಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧರ ಮನದಾಳದ ಮಾತಿಗೆ ಅಕ್ಕರ ರೂಪ ನಿಡಿದೆ. ಗಾಂಧಿಜಿ, ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು, ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್, ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್, ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ, ಘುಣ್ಣಿನ್ ಅಲ್ಲಿ ಅಹಮದ್, ಜಾಕೀರ್ ಮಹೇನ್, ವಿ.ವಿ.ಗಿರಿ, ನೀಲಂ ಸಂಜೀವರೆಡ್ಡಿ, ಶಿರ್ಕರ್ ದಯಾಲ್ ಶರ್ಮ, ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ, ಗುಲಾಂಗಿಲಾಲ್ ನಂದಾ, ಅಮೆರಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಿಸನ್ ಹೋವರ್, ರಷ್ಯಾದ ಕುಶ್ಯೋವ್, ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವರು ರತ್ನಂ ಪೈನ್‌ನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.

1921ರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ ಕುಟುಂಬದ ಹೀನ್‌ಲೇಯ ಕೆ.ವಿ. ರತ್ನಂ ಅವರು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ, ಸ್ವದೇಶಿ ಪೈನ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವರೆ ಗಾಂಧಿಜಿ ಬ್ರೇತ್ನಾಹಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರು, ‘ಯಾವ



ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಬರವಣಿಗೆಯ ಸ್ವದೇಶಿ ಪೈನ್ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಎಂ.ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಕಲಾಕೃತಿ

ಪೈನ್‌ನನ್ನು ನಾನು ತಯಾರಿಸಲಿ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ‘ಪಿನ್‌ನಿಂದ ಪೇನ್‌ವರೆಗೂ ಪನು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ’ ಅಂದರಂತೆ ಗಾಂಧಿ ಆಗ ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇ ಸ್ವದೇಶಿ ರತ್ನಂ ಪೇನ್. ಫೌಂಟ್‌ನ್ ಪೇನ್ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ರತ್ನಂ, 14 ಕ್ವಾರ್ಟ್‌ ಬಂಗಾರದ ನಿಬಾ ತಯಾರಿಸಿದರು. 1934ರಲ್ಲಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಪೈನ್‌ಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಫೌಂಟ್‌ನ್ ಪೈನ್‌ನ್ನು ‘ಅವಿಲ ಭಾರತ ಗೃಹ್ಯಕಾರಿಕಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜೀ.ಸಿ. ಕುಮಾರಪ್ಪ ಅವರ ಮೂಲಕ ಗಾಂಧಿಜಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರು.

ಗಾಂಧಿಜಿ, ಆ ಪೈನ್‌ನಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರಿದರು: ‘ಶ್ರೀಮಿಯ ರತ್ನಂ, ನೀವು ಕಳಿಿದ ಫೌಂಟ್‌ನ್ ಪೈನ್‌ಗಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಇದು ನನಗೆ ಅಕ್ಕವ್ಯಾಪಕವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ವಿದೇಶಿ ಪೈನ್‌ಗಳ ಬದಲಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪೈನ್‌ನೇ ಬಳಸಬಹುದು’. ರತ್ನಂ ಅವರ ಮೊಮ್ಮೆಕ್ಕಳು ಕಾಲೂ ಪೈನ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಈ ಪತ್ರದ ನಕಲು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ರತ್ನಂ



ಪೈನ್‌ನ ನಿಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿ